Punkt i protokollet PR 114/2020 rd

Plenum

Torsdag 17.9.2020 kl. 16.02—18.40

2.6. Muntlig fråga om användande av EU:s återhämtningspaket vid bekämpandet av klimatförändringen (Tiina Elo gröna)

Muntligt spörsmål MFT 107/2020 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Juho Eerola: Ledamot Elo.

Debatt

16.51 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Hallitus on päättänyt käyttää EU:n elpymisvälineestä yli puolet elvytykseen, joka edistää ilmastonmuutoksen torjuntaa. Tämä tarkoittaa miljardiluokan satsausta ilmastotoimiin. Meillä on nyt haastavasta taloustilanteesta huolimatta ainutlaatuinen mahdollisuus ottaa suuri harppaus kohti hiilineutraalia Suomea ja luoda samalla uusia työpaikkoja.

Turpeen veronkorotus ja lattiahintamalli ovat tärkeitä ohjauskeinoja turpeen energiakäytön vähentämiseen, mutta sen lisäksi tarvitsemme ratkaisut siihen, miten lämpö tuotetaan, kun turpeen käyttö ajetaan alas. Hallitus on sitoutunut polttoa korvaavien investointien tukemiseen, ja tämä onkin erinomaista. Nyt on tärkeää saada lisää tietoa näistä tukitoimista, jotta paikalliset energiayhtiöt, kunnat ja liike-elämä osaavat tehdä viisaita tulevaisuuden ratkaisuja. Kysynkin ministeri Lintilältä: milloin näitä tietoja on luvassa, ja miten varmistamme, että nämä polttoon perustumattomat ratkaisut etenevät vauhdikkaasti kaukolämmön tuotannossa? [Sari Sarkomaa: Missäs näin on päätetty?]

16.52 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Erittäin hyvä kysymys edustajalta, ja vaikkei nyt ole päätettykään turpeen alasajosta vaan mennään hallitusohjelman mukaisesti — eli se vähintään puolitetaan vuoteen 2030 — [Hälinää] niin siitä huolimatta nämä investoinnit, ympäristöön liittyvät investoinnit, ovat ainut globaali draiveri tällä hetkellä. Ja Suomen pitää käyttää tämä tilanne hyväkseen.

Meillä on koko ajan olemassa energiatuki, jota me kohdistamme nimenomaan energiahankkeisiin, jotka ovat vähähiilisyyteen vieviä, poltosta pois vieviä. Mutta samalla meillä tulee EU-elvytyspaketti, jota me voimme käyttää tähän, ja niin sanottu oikeudenmukaisen siirtymän rahasto. Meillä on erittäin hyvä mahdollisuus tehdä jo kotimaassa näitä. Mutta se, mikä meillä on vahvuus, on loistava vientituote, nämä ratkaisut. Meillä on kaikkea osaamista siihen raudasta softaan.

Eli kyllä meidän pitää tätä pystyä pitämään vientituotteena [Puhemies koputtaa] ja viedä tätä maailmalle. Nyt on otollinen aika käyttää tätä kriittistä tilannetta hyväksi.

16.53 **Paula Werning sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä salissa on käyty erittäin vakavista asioista keskustelua. Yleensä istun täällä takana, mutta nyt kun istun tuolla edessäpäin, niin täytyy sanoa, että paremmin näkee kyllä ihmisten kasvot ja sanattoman viestinnän — 20 vuotta hoitajana olen niitä kyllä tuolla kentällä katsonut. Ihmettelen kyllä sitä, että mikä, hei oppositio, näissä vakavissa asioissa naurattaa: ihmisten hädässä, ihmisten huolessa, [Mauri Peltokangas: Kysyn samaa ministereiltä!] haasteellisessa arjessa. Minun mielestäni tässä ei naurata yhtään mikään. Ehkä olen vain sen verran suppea, vakava, mutta ihmisten hätä ei ole naurun asia. Kysynkin hallitukselta: naurattaako teitä ihmisten hätä? [Hälinää]

16.54 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei naurata. Tämä tilanne, missä me olemme, on erittäin vakava.

Hallitus pyrkii tekemään vastuullisia päätöksiä epävarman tiedon ja epävarman tilanteen keskellä. Me emme voi olla varmoja siitä, että jokainen ratkaisumme, minkä me teemme, on oikea, mutta silti ratkaisuja pitää pystyä tekemään. Me pyrimme lievittämään kriisin vaikutuksia, ohjaamaan kunnille tukea, ohjaamaan perheille tukea, ohjaamaan ihmisille tukea, ohjaamaan niille paikkakunnille tukea, joista työpaikkoja menetetään. Tämä on erittäin vakava tilanne. Tämä ei ole missään nimessä tilanne, jossa on syytä ilkkua, pilkata, nauraa, vaan me olemme kriisitilanteessa, ja meidän pitää tästä pyrkiä yhdessä selviämään.

16.55 **Anne-Mari Virolainen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Pääministeri, sanoitte, että hallitus elää ajassa — ajassa, jolloin huoltosuhde on surkea ja yhä vain pahenee; ajassa, jolloin työllisyysaste on alhainen; ja ajassa, jolloin tuottavuuskehitys on aneemista, jos voin lainata erään ekonomistin vertausta. Te olette nyt täällä monen ministerin suulla sanoneet, että te valatte uskoa yrityksiin ja heidän kilpailukykynsä parantamiseen ja koko tähän toimintaympäristöön. Pääministeri, olette myös jo viitannut EU:n elpymispakettiin, jota käsitykseni mukaan tullaan käsittelemään täällä vasta lokakuun lopussa. Me olemme saaneet viime aikoina erittäin ikäviä uutisia monesta yrityksestä, ja nyt kun tässä on vielä suuret odotukset tälle kestävyystiekartalle, niin kysyn teiltä, arvoisa pääministeri: milloin me kuulemme niitä uutisia, kun yritykset kertovat, että nyt on sellainen toimintaympäristö, että me investoimme Suomeen, me luomme [Puhemies koputtaa] uutta kasvua, me työllistämme?

16.56 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onneksi myös näitä investointiuutisia olemme kuulleet viime aikoina. [Jani Mäkelä: Vähän heikosti! — Vilhelm Junnila: Singaporeen!] Muun muassa Bayer on investoinut Turkuun, myös muita investointiuutisia on kuultu, ja toivon mukaan niitä kuullaan vielä lisää. Me haluamme, että Suomessa on tuotantoa, teollisuutta, työpaikkoja ja kestävää kasvua. Tämä on ilman muuta se, mitä me haluamme.

Hallitus linjasi budjettiriihessään liittyen tähän elpymisvälineeseen ja tähän elpymis- ja palautumissuunnitelmaan painopisteitä koulutukseen, tutkimukseen, tuotekehitykseen, innovaatiotoimintaan, vihreään siirtymään, kansainväliseen kilpailukykyyn, työmarkkinoiden toimintaan, kestävään infrastruktuuriin ja digitalisaatioon sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden vahvistamiseen liittyvistä painopisteistä. Tämän jälkeen tämä kokonaisuus tuodaan myös eduskuntaan, selontekona se tullaan täällä yhdessä käsittelemään, ja kuten aikaisemmin sanoin, me tarvitsemme yhteiskunnan eri toimijat mukaan

rakentamaan tätä polkua kestävämpään kasvuun. Me tarvitsemme elinkeinotoiminnan mukaan, elinkeinoelämän toimijat mukaan. Me tarvitsemme yritykset mukaan, alueet mukaan, kunnat mukaan, kaupungit mukaan. Tämä on meidän yhteinen [Puhemies koputtaa] haasteemme rakentaa nyt tietä ulos kriisistä kohti kestävämpää kasvua, ja kutsun kyllä kaikki yhteiskunnan toimijat mukaan tekemään tätä työtä.

16.57 **Lulu Ranne ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen budjettiriihen esitykset ovat karmea esimerkki uuskielestä, jossa tuhoaminen on ”turvaamista”, järjetön velkaantuminen ”kestävää kasvua”. Kyse ei ole pelkästään Kaipolasta, Naantalista tai yhdestä sähköveron alentamisesta. Hallituksen viherpunaisen idealismin ja todellisuuden välissä on teknistaloudellinen rotko, jonka hallitus aikoo täyttää verovaroin. Kyse on yhteiskuntamme muuttamisesta avoimesta markkinataloudesta viherpunaiseen sääntelyyn.

Pääministeri Marin, onko hallituksen tavoite säilyttää Suomi avoimena markkinataloutena? Jos on, niin mihin toimenpiteisiin aiotte ryhtyä, että kotimaisen työntekijän ostovoima ja sen myötä hänen työnantajansa kilpailukyky turvataan tässä ja nyt? Jos ei ole, kertokaa oikea tavoite avoimesti.

16.58 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on avoin, markkinatalouden puitteissa toimiva maa, viennistä riippuvainen maa, ja tässä budjettiriihessä me olemme tehneet useita ratkaisuja, joilla olemme turvanneet niin teollisuuden kilpailukykyä kuin uudistumisen edellytyksiä, toimia, joilla olemme parantaneet ihmisten asemaa esimerkiksi sitä kautta, että kunnille on ohjattu niitä tarpeellisia resursseja, joilla ihmisten peruspalveluista voidaan pitää huolta, koulutuksesta voidaan pitää huolta. Me olemme tehneet erittäin vaikeassa tilanteessa useita ratkaisuja, joilla pyrimme lieventämään sitä iskua, jonka tämän globaalin kriisin kautta olemme saaneet. Me emme tässä tilanteessa haluaisi olla, mutta tämä tilanne on, mikä se on, ja meidän pitää pyrkiä tekemään tässä ajassa vastuullisia päätöksiä, joilla voimme parantaa ihmisten edellytyksiä toimia, saada palveluita ja myös työllistyä tulevaisuudessa.

Suomi on osa globaalia, kansainvälistä kilpailua. Me olemme avoin markkinatalous. En oikein täysin saanut kiinni siitä, mihin te puheenvuorollanne viittasitte.

Frågan slutbehandlad.

Riksdagen avslutade den muntliga frågestunden.